

Broj sati: Ukupno 31 (predavanja 23, seminari 8), BODOVI: 5

Sadržaj: Temelji, etiologija i vrste poremećaja okulomotorike. Anatomija okulomotornog aparata. Ekstraokularni mišići. Orbitalne strukture. Fiziologija pokretljivosti oka. Očni pokreti i položaji. Dukcije, verzije i vergencije. Inervacija ekstraokularnih mišića. Karakteristike očnih pokreta. Supranuklearni centri, putovi za očne pokrete, Koordinacija očnih pokreta, vestibulookularni refleks. Fiziologija binokularnog vida i percepcije prostora. Fuzija, retinalna korespondencija, horopteri, fiziološka diplopija, fiziološka osnova stereopsije. Monokularna percepcija prostora. Psihofiziološki aspekti vidne percepcije. Entoptički fenomeni. Konkomitantni strabizam. Esencijalna infantilna ezotropija. Stečene konkomitantne ezotropije rane i kasne pojave. Akomodativna ezotropija. Mikrostrabizam. Bazična egzodevijacija. Intermitentne egzodevijacije. Sekundarna i konzekutivna egzodevijacija. Vertikalni strabizmi. Latentni strabizam, anomalije akomodacije i konvergencije, pseudostrabizam. Dijagnostika strabizma. Dijagnostika okulomotorike. Dijagnostika senzornih funkcija. Elektrodijagnostika motiliteta oka. Senzorni poremećaji i prilagodbe na strabizam. Konfuzija i diplopija. Supresija, anomalna retinalna korespondencija, ambliopija. Ambliopija. Vrste ambliopija. Dijagnostika ambliopije. Pleoptika i metode liječenja ambliopije. Neoperativno liječenje strabizma i korekcija poremećaja binokularnog vida, ortoptika. Paralitički strabizam i pseudoparalitički strabizam. Rjeđi, atipični oblici strabizma. Nistagmus i njemu slične očne oscilacije. Supranuklearne i internuklearne kljenuti, pareze i paralize pogleda. Kirurško liječenje strabizma. Indikacije, mjere i izbor zahvata. Operacije slabljenja mišićne akcije. Operacija jačanja mišićne akcije. Operacije transpozicije mišića i zahvati kod kljenuti ekstraokularnih mišića. Komplikacije kod operacija strabizma. Završni seminar: kritička analiza jednog znanstvenog članka iz područja predmeta («journal club»).

Suradnici u nastavi: Mr. sc. Ljubica Dorn, Mr.sc. Tomislav Jukić, Dr.med. Zlatko Juratovac, Mr. .sc. Višnja Mrazovac

Literatura za polaznike:

Čelić M, Dorn V. *Strabizam i nistagmus. Medicinska naklada, Zagreb, 2004.*

Kaufmann H. (ed.) *Strabismus, 3rd. ed., Thieme, Stuttgart, 2004.*

Lang J. *Strabismus. Diagnostik, Schief Formen, Therapie. 5th ed, Hans Huber, Bern, 2003.*

Noorden GK von . *Binocular vision and ocular motility. 6th ed., Mosby, St. Louis, 2001.*

Rosenbaum AL, Santiago AR. *Clinical Strabismus Management. WB Saunders, Philadelphia, 1999.*

Rüssmann W. *Operations on the Extraocular Muscles. Indication, Surgical Techniques, Complications. In: Mackensen G, Neubauer H., (eds.) Surgical Ophthalmology . Springer, Berlin-Heidelberg, 1991:344-432.*

Diamond GR. *Strabismus. In: Yanoff M, Duker JS. (eds) Ophthalmology. Mosby, St. Louis: 1999, 6.1.1.- 6.14.8.*

Ansons AM, Davis H. *Diagnosis and Management of Ocular Motility Disorders. 3rd ed., Blackwell , Oxford, 2001.*

Griffin JR, Grisham DJ. *Binocular Anomalies: Diagnosis and Vision Therapy. 4th ed., Oxford, Butterworth-Heinemann, 2002.*

Odabrani članci iz tekuće znanstvene literature

Način provjere znanja: usmeni ispit

ŽIVOTOPIS VODITELJA PREDMETA

Prof. dr.sc. Vjekoslav Dorn

Klinika za očne bolesti Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Kišpatićeva 12 Tel.: 2388 403 Fax. 2388 337, E-mail: vdorn@mef.hr i vjekoslav.dorn@zg.htnet.hr.

Rođen 1939. u Hrtkovcima, Srijem. 1963. doktor medicine, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Godine 1970. specijalist oftalmolog. Subspecijalizacija: oftalmološka ultrazvučna dijagnostika, Beč (1974.-1978.) i Würzburg (1976), oftalmološka eketrofiziologija, Freiburg/Breisgau (1977); neurofiziologija i strabologija, Tübingen (1998.) i Leuven 2000.) Stručni suradnik, Medicinski fakultet, Zagreb 1976. Godine 1979. doktor medicinskih znanosti. Godine 1980. znanstveni asistent u Katedri za oftalmologiju, Med. fak. Zagrebu. Habilitacija i izbor u znanstveno-nastavno zvanje docenta, 1983. godine. Znanstveni savjetnik, 1987. g. Redovni profesor, 1988.g. Medicinskog fakulteta u Zagrebu. Stručna aktivnost i posao: Liječnik 1963.-1964.; asistent u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada 1965.-1970.g.; Klinika za očne bolesti KBC Zagreb 1970.-1976.; Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu od 1976. i nadalje.; Utemeljitelj i voditelj Laboratorija za elektrodijagnostiku i oftalmološku ultrazvučnu dijagnostiku, 1979.; Primarius (1981.g.) i šef odjela za dječju oftalmologiju, Klinike za očne bolesti u Zagrebu od 1981.; Pročelnik Zavoda za dječju oftalmologiju i strabologiju Klinike za očne bolesti od 1993. do sada. Stručni i znanstveni boravci: Moorsfield Eye Hospital,

London (1975.); Augenklinik München (1975., 1976., 1980., 1993.); Augenklinik Rostock (1983., 1996.); Augenklinik Köln (1998.) Sudionik istraživač, od 1982/83. do 2002. g. je u 5 projekata. Voditelj postdiplomskih kolegija: funkcionalna ispitivanja oka, poremećaji položaja i pokretljivosti oka i rehabilitacija vida, glaukom, nasljedne bolesti i oko. Predavač u postdiplomskoj nastavi iz neurologije, interne medicine, pedijatrije, neonatologije, školske medicine, medicine rada te zaštite majke i djeteta. Koautor knjige Strabizam i nistagmus (2004.); autor 9 poglavlja u udžbenicima i stručnim knjigama. Objavio 140 radova (17 CC). Predmeti stručnog i znanstvenog interesa: oftalmološki ultrazvuk, pokretljivost oka i njegovi poremećaji, pedijatrijska oftalmologija, metode pretraga, glaukom, neurooftalmologija i povijest oftalmologije. Član i tajnik redakcije nekoć «Acta ophthalmologica iugoslavica»; član uredništva "Ophthalmologia croatica"; referent, Ophthalmic Literature, London, recenzent u nekoliko domaćih stručnih časopisa. Član Hrvatskoga oftalmološkog društva Zbora liječnika Hrvatske, Hrvatske liječničke komore, Societas Internationalis pro Diagnostica Ultrasonica in Ophthalmologia (SIDUO), Österreichische ophthalmologische Gesellschaft (ÖOG), Deutsche ophthalmologische Gesellschaft (DOG) i Julius Hirschberg Gesellschaft.

Odabrani radovi:

- Dorn V, Čelić M. *Elektrookulographische Untersuchungen beim Lähmungs- und Begleitschielen. Klin Monatsbl Augenheilkd* 1978;172(2):281-288.
- Dorn V, Šrenger Ž. *Zum echographischen Bild des orbitalen Cholesteatoms und des Fibromyxoms. Klin Monatsbl Augenheilkd* 1980: 176(1):140-146.
- Čelić M, Dorn V, Žeškov P Raić N. *Ophthalmoplegia externa chronica progressiva mit typischer Netzhautpigmentdystrophie. Klin Monatsbl Augenheilkd* 1980:177(6):677-683.
- Dorn V. *A proposed orbital wall orient point for topographic and quantitative echography. In: J.M.Thijssen and A.M.Verbeek (eds) Ultrasonography in Ophthalmology 8, Proceedings of the 8th SIDUO Congress, Nijmegen 1980.Documenta Ophthalmol Proc Series 29:391-398,1981.*
- Dorn V, Čelić M. *Electrooculographic examinations in comitant and incomitant strabismus. In: A.Th. van Balen, ed. Strabismus symposium Amsterdam, September 3-4,1981. Documenta Ophthalmol Proc Series 32:163-171,1982.*
- Dorn V, Čelić M. *Elektronystagmographische Beurteilung der operativen Ergebnisse in der Nystagmusbehandlung. Klin Monatsbl Augenheilkd* 1982:181(2):114-118.
- Čelić M, Dorn V. *Zur Diagnostik und Behandlung des Stilling-Türk-Duane Syndroms (klinische, elektromyographische und elektrookulographische Untersuchungen) Klin Monatsbl Augenheilkd* 1983:183(4):285-290.
- Dorn V, Čelić M. *Echographische Untersuchungen der horizontalen Augenmuskeln beim Duane- Syndrom. Klin Monatsbl Augenheilkd* 1983: 183(5):349-351.
- Vrančić J, Dorn V. *Ultraschalluntersuchungen des Glaskörpers in der Prävention der Netzhautablösung. Klin Monatsbl Augenheilkd* 1983:183(4)437-439.
- Dorn V. *Experimental imitations of the less prominent lesions of the fundus and their echographic analysis. In: Hillman J.S. and Le May M.M(eds.) Proceedings of the 9th SIDUO Congress, Leeds,U.K., July 20-23,1982. Documenta Ophthalmol Proc Series 38:63-68,1984.*
- Čelić M, Dorn V. *Seltenere Motilitätsstörungen der äusseren Augenmuskeln nach Stirnhöhleoperation. Klin Monatsbl Augenheilkd* 1985:187(5):465-466.
- Dorn V, Čelić M. *Nystagmusmorphologie im Kindesalter. Klin Monatsbl Augenheilkd* 1987:191(5):411-414.
- Dorn V. *A contribution to the history of spectacles in Croatia. Documenta Ophthalmol* 1994; 86: 173-189.
- Kaić Z, Brkić H, Poje Z, Njemirovskij V, Dorn V. *Hard Palate Size and Shape in 47, XXY Males. Coll Antropol* 1996; 20 (Suppl): 87-91.
- Dorn V, Čelić M. *Elektrookulographische Untersuchungen beim Lähmungs- und Begleitschielen. Klin Monatsbl Augenheilkd* 1978;172(2):281-288.
- Dorn V, Šrenger Ž. *Zum echographischen Bild des orbitalen Cholesteatoms und des Fibromyxoms. Klin Monatsbl Augenheilkd* 1980: 176(1):140-146.
- Čelić M, Dorn V, Žeškov P Raić N. *Ophthalmoplegia externa chronica progressiva mit typischer Netzhautpigmentdystrophie. Klin Monatsbl Augenheilkd* 1980:177(6):677-683.
- Dorn V. *A proposed orbital wall orient point for topographic and quantitative echography. In: J.M.Thijssen and A.M. Verbeek (eds) Ultrasonography in Ophthalmology 8, Proceedings of the 8th SIDUO Congress, Nijmegen 1980.Documenta Ophthalmol Proc Series 29:391-398,1981.*
- Dorn V, Čelić M. *Electrooculographic examinations in comitant and incomitant strabismus. In: A.Th. van Balen, ed. Strabismus symposium Amsterdam, September 3-4,1981. Documenta Ophthalmol Proc Series 32:163-171,1982.*
- Dorn V, Čelić M. *Elektronystagmographische Beurteilung der operativen Ergebnisse in der Nystagmusbehandlung. Klin Monatsbl Augenheilkd* 1982:181(2):114-118.

- Čelić M, Dorn V. Zur Diagnostik und Behandlung des Stilling-Türk-Duane Syndroms (klinische, elektromyographische und elektrookulographische Untersuchungen) *Klin Monatsbl Augenheilkd* 1983;183(4):285-290.
- Dorn V, Čelić M. Echographische Untersuchungen der horizontalen Augenmuskeln beim Duane- Syndrom. *Klin Monatsbl Augenheilkd* 1983; 183(5):349-351.
- Vrančić J, Dorn V. Ultraschalluntersuchungen des Glaskörpers in der Prävention der Netzhautablösung. *Klin Monatsbl Augenheilkd* 1983;183(4)437-439.
- Dorn V. Experimental imitations of the less prominent lesions of the fundus and their echographic analysis. In: Hillman J.S. and Le May M.M(eds.) *Proceedings of the 9th SIDUO Congress, Leeds, U.K., July 20-23, 1982. Documenta Ophthalmol Proc Series* 38:63-68, 1984.
- Čelić M, Dorn. Seltene Motilitätsstörungen der äusseren Augenmuskeln nach Stirnhöhleoperation. *Klin Monatsbl Augenheilkd* 1985;187(5):465-466.
- Dorn V, Čelić M. Nystagmusmorphologie im Kindesalter. *Klin Monatsbl Augenheilkd* 1987;191(5):411-414.
- Dorn V. A contribution to the history of spectacles in Croatia. *Documenta Ophthalmol* 1994; 86: 173-189.
- Kaić Z, Brkić H, Poje Z, Njemirovskij V, Dorn V. Hard Palate Size and Shape in 47, XXY Males. *Coll Antropol* 1996; 20 (Suppl): 87-91.